

10. Ἀπόστολος Παῦλος

α. Γέννηση καὶ σπουδές τοῦ Παύλου.

Ὁ Παῦλος εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ σημαντικὲς προσωπικότητες τῶν πρώτων χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ. Εἶναι ὁ Ἀπόστολος τῶν ἔθνων, ποὺ σκόρπισε παντοῦ τὸ χριστιανικὸ φῶς. Χάρη στὸν Παῦλο ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ἀπλώθηκε παντοῦ.

Ὁ Παῦλος ὡστόσο δὲν ἦταν χριστιανὸς ἀπὸ τὰ πρώτα του χρόνια. Ἀντίθετα μάλιστα ἦταν φανατικὸς διώκτης τῶν χριστιανῶν. Στὸ λιθοβολισμὸ τοῦ Πρωτομάρτυρα Στέφανου τὸν εἶδαμε, τὸ Σαοὺλ, νὰ παρακινῇ τοὺς Ἰουδαίους νὰ φανοῦν σκληροὶ στὸ μάρτυρα. Τὸν εἶδαμε ἀκόμη νὰ κληρονομήσῃ τοὺς χριστιανούς μετ' ἰσχύος καὶ πάθος.

Ὁ Παῦλος, ποὺ λεγόταν Σαοὺλ, γεννήθηκε στὴν Ταρσό τῆς Κιλικίας τὸ 4 ἢ 5 μ.Χ. ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Βενιαμίν. Ὁ πατέρας του, πλούσιος ἔμπορος, ἀνῆκε στὴν τάξη τῶν Φαρισαίων. Ἦθελε δὲ καὶ τὸ παιδί του, ὁ Σαοὺλ ἢ Σαῦλος, νὰ μορφωθῇ σύμφωνα μετὰ τὶς ἀσθηρὲς ἀρχὲς τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

Ὅταν ὁ Σαοὺλ τελείωσε τὶς σπουδὲς του στὴν Ταρσό, τὸν ἔστειλε στὰ Ἱερουσόλυμα, ὅπου διδάχτηκε τὸ Μωσαϊκὸ νόμο ἀπὸ τὸν περιφημὸ τότε διδάκαλο Γαμαλιήλ. Σύμφωνα μετὰ τὴν ἀνατροφή καὶ τὴ μόρφωση ποὺ πῆρε, ἀφοσιώθηκε μετὰ ζήλο στὶς ἰουδαϊκὲς παραδόσεις. Καὶ τοῦτος ὁ ζήλος ἦταν ἡ αἰτία νὰ μισήσῃ μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς φλογερῆς ψυχῆς του τὴ χριστιανικὴ θρησκεία, ποὺ, καθὼς πίστευε, ἀνέτρεπε τὸ Μωσαϊκὸ νόμο καὶ καταργοῦσε τὶς ἰουδαϊκὲς συνήθειες. Γι' αὐτὸ καὶ πρωτοστατεῖ στοὺς διωγμούς κατὰ τῶν χριστιανῶν καὶ γίνεται τὸ φρονητὸ τῶν πιστῶν τῆς νέας θρησκείας.

Ὅπως εἶδαμε σὲ προηγούμενα κεφάλαια, οἱ χριστιανοὶ τῆς πρώτης χριστιανικῆς κοινότητος τῶν Ἱερουσαλῶν διασκορπίστηκαν ἐξαιτίας τῶν διωγμῶν. Ἐγκατέλειψαν τὴν ἀσθηρὴ Ἱερουσαλὴμ καὶ πῆγαν σὲ ἄλλες πόλεις, ὅπου σχημάτισαν κέντρα χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν. Οἱ Ἀπόστολοι μόνο δὲν ἔφυγαν ἀπὸ τὴν ἅγια πόλη. Ἐμείναν, γιατί δὲν ἔπρεπε νὰ διαλυθῇ καὶ νὰ χαθῇ ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία τοῦ κόσμου. Ἀπ' αὐτὴ πῆγασαν ὅλες οἱ δυνάμεις, ποὺ δημιούργησαν τὴ μεγάλη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀπλώθηκε παντοῦ καὶ διαδόθηκε σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ὁ διωγμὸς, στὸν ὁποῖο πρωτοστατεῖ ὁ Παῦλος, ὄχι μονάχα δὲν ἔσβησε τὴ λαμπρὴ φλόγα τῆς νέας θρησκείας, μὰ ἀντίθετα ἔγινε αἰτία νὰ διαδοθῇ καὶ σ' ἄλλες μεγάλες πόλεις.

Μιὰ τέτοια πόλη ἦταν καὶ ἡ Δαμασκός, στὴ Συρία, πόλη ἀρχαία καὶ

Ὁ Ἅγιος Παῦλος

μεγάλη. Ἡ πλουδιαότητά της καὶ ἡ ἀπόστασή της ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ συγκεντρωθοῦν ἐκεῖ οἱ περισσότεροὶ φηρισαῖοι χριστιανοί.

Καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖ οἱ χριστιανοὶ ἦταν πολλοί, ἐπόμενο ἦταν νὰ ὀδηγηθοῦν ἐκεῖ καὶ οἱ διώκτες τους καὶ πρῶτος καὶ καλύτερος ὁ Σαουλ, ποὺ ὁ ζήλος του γιὰ τὴν Ἰουδαϊκὴ θρησκεία τροφοδοτοῦσε τὸ μῖσος του κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ἐφοδιάζεται λοιπὸν μὲ συστατικὰ ἐπιστολὰς ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Ἱεροσολύμων πρὸς τὴς συναγωγὰς τῆς Δαμασκού καὶ ξεκινᾷ νὰ διαλύσῃ τὴ χριστιανικὴ κοινότητα τῆς Δαμασκού.

6. Τὸ φῶς τῆς Δαμασκού (8', 1-19).

Εἶναι μεσημέρι, ὅταν ὁ Σαουλ μὲ τοὺς συνοδοὺς του πλησιάζουν στὴ Δαμασκὸν. Δὲν ἀπέχουν παρὰ δέκα χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν πόλη, δηλ. λιγότερα ἀπὸ τρεῖς ὥρες περπατήματα. Οἱ ἀκόλουθοὶ του ἐμπνέονται ἀπὸ τὰ σχέδια του καὶ φανταζοῦνται ἀπὸ τὴν ὄρῃ του.

Ξαφνικὰ ἕνα λαμπρὸ φῶς, πῶ λαμπρὸ καὶ ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, περιέλαμψε τὸ Σαουλ καὶ τοὺς συντρόφους του. Τρομοκρατημένοι οἱ ὁδοιπόροι πέφτουν στὴ γῆ, ἐνῶ μιά φωνὴ λέει:

— Σαουλ, Σαουλ, τί μὲ διώκεις;

— Ποιὸς εἶσαι, Κύριε;

— Εγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖο σὺ καταδιώκεις. Εἶναι σκληρὸ γιὰ σένα νὰ λακτίξῃς πρὸς κέντρα.

Τρέμει ἀπὸ τὸ φόβο του ὁ Σαουλ καὶ ἡ ἀγωνία τὸν ἀναστατώνει. Καὶ ρωτᾷ:

— Κύριε, τί θέλεις νὰ κάμω;

— Σηρώσου καὶ πῆγαινε στὴν πόλη. Ἐκεῖ θὰ σοῦ ποῦν τί πρέπει νὰ κάμῃς.

Οἱ σύντροφοὶ του ἀκούνε τὴ φωνὴ χωρὶς νὰ βλέπουν κανένα καὶ στέκονται ἀρρανοί. Σηρώθηκε καὶ ὁ Παῦλος, ἀλλὰ δὲ βλέπει νὰ περπατήσῃ. Εἶναι τυφλός. Οἱ σύντροφοὶ του γίνονται ὀδηγοὶ του ὡς τὴ Δαμασκὸν.

Τρεῖς μέρες ὁ Σαουλ εἶναι τυφλός. Δὲν τρώγει καὶ δὲν πίνει. Μόνο προσεύχεται. Μετανοεῖ μὲ συντριβὴ γιὰ τοὺς διωγμούς, ποὺ ἔχει κάμει καὶ αὐτοὺς ποὺ ἔχει ὀργανώσει κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ ζητεῖ τὴ συγγνώμη τοῦ Κυρίου. Καὶ ὁ Κύριος, ποὺ προσορίζει τὸν Παῦλο γιὰ ἀπόστολο τῶν ἐθνῶν, δὲν τὸν ἐγκαταλείπει.

Στὴ Δαμασκὸ ἦταν καὶ ἕνας μαθητὴς, ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἀνανία. Σ' αὐτὸν παρουσιάστηκε ὁ Κύριος σὲ ὄραμα καὶ τοῦ εἶπε:

— Πῆγαινε στὴν ὁδὸ, ποὺ λέγεται εὐθεία, στὸ σπίτι τοῦ Ἰούδα. Ἐκεῖ θὰ ζητήσῃς τὸν Παῦλο ἀπὸ τὴν Ταρσό.

— Ἀλλὰ, Κύριε, πικραζοῦμαι ὁ Ἀνανίας, αὐτὸς εἶναι τρομερὸς διώκτης τῶν πιστῶν σου καὶ ἀδελφῶν μου. Ἦρθε ἐδῶ σταυμένος ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς μὲ τὴν παραγγελία νὰ μῆς συλλάβῃ, ὅσους καὶ νὰ μῆς δέσῃ.

— Πῆγαινε, ἐπανάλαβε ὁ Κύριος, γιατί ὁ Παῦλος εἶναι «σκεῦος τῆς ἐκλογῆς μου». Αὐτὸς θὰ κηρύξῃ τὸ θέλημά μου σ' ὅλον τὸν κόσμον.

Ὁ Ἀνανίας, ὑπερὰ ἀπὸ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, ἦρθε καὶ συνάντησε τὸν Παῦλο. Ἔβαλε τὰ χεῖρα του στὸ κεφάλι τοῦ τρομεροῦ διώκτη καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀδελφέ μου, ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ποὺ σοῦ φανερώθηκε στὸ δρόμο σου, μ' ἔστειλε, γιὰ νὰ θρῆς τὸ φῶς σου καὶ νὰ λάβῃς Πνεῦμα Ἅγιον.

Καὶ πράγματι. Χοντρά λείμα πέφτουν ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Παύλου καὶ τὸ φῶς, λαμπρὸ καὶ ἀκτινοβόλο, λάμπει στὰ μάτια καὶ στὴν ψυχὴ του. Βαπτίζεται καὶ διδάσκεται τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ στὴ Δαμασκὸν, ἀπὸ ἐκείνου ποὺ πῆγε νὰ καταδιώξῃ. Ὁ διώκτης γίνεται Ἀπόστολος τῆς νέας θρησκείας καὶ Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν.

γ. Ὁ Παῦλος κήρυκας τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ βαπτίστηκε ὁ Παῦλος, τὸ 37 μ.Χ., ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος. Ἡ μεταστροφή του στὸ χριστιανισμὸ εἶναι ἀπόλυτη. Λατρεῖ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του τὸν Ἰησοῦ. Ἀναζητεῖ στὴ συντροφιά τῶν χριστιανῶν νὰ πληροφορηθῇ γιὰ τὸν Ἰησοῦ καὶ τὴ διδασκαλία του.

Ἦταν ἀπὸ μέρους ὁ Παῦλος πῆγε στὴ συναγωγὴ. Οἱ Ἰουδαῖοι στὴ Δαμασκὸ περιμένουν ἀπὸ τὸ φανατισμὸ διώκτη τῶν χριστιανῶν καὶ τὸν ἀφοσιωμένο στὴν Ἰουδαϊκὴ παράδοση φαρισαῖο νὰ τοὺς μύησῃ γιὰ τὴν Ἰουδαϊκὴ θρησκεία καὶ νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ τὸ Μωσαϊκὸ νόμο, κατηγορώντας καὶ ἀνατρέποντας τὴ διδασκαλία τῆς νέας ἀίρεσης, τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἀλλὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Παύλου εἶναι ὁμολογία τῆς πίστεως του στὴ νέα θρησκεία, στὸν Ἰησοῦ, τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ.

Ἐκλήθησαν οἱ ἀκροατὲς τῶν Ἰουδαῖοι καὶ λένε μεταξύ τους: Αὐτὸς δὲν εἶναι ποὺ καταδίωξε τοὺς χριστιανούς; Ἐκεῖ Ἱεροσόλυμα καὶ τοὺς σκόρπισε στὰ πέριτα τῆς γῆς; Αὐτὸς δὲν εἶναι ποὺ τὸν ἔστειλαν ἐδῶ οἱ ἀρχιερεῖς, γιὰ νὰ πιάσῃ καὶ νὰ δέσῃ τοὺς χριστιανούς καὶ ὅσους ἐπικαλοῦνται τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ;

Ὁργίζονται οἱ Ἰουδαῖοι καὶ σκέπτονται νὰ τὸν θανατώσουν. Συνεννοήθηκαν μάλιστα μὲ τὸ Διοικητὴ τῆς Δαμασκού καὶ φηροῦν νύχτα μὲρα τὶς πύλες τῆς πόλης, γιὰ νὰ τὸν συλλάβουν, ὅταν ἐπιχειρήσῃ νὰ φύγῃ. Ἀλλὰ οἱ χριστιανοὶ ἀγρυπνοῦν καὶ ἀναλαβάνουν νὰ προστατεύουν τὸν Παῦλο, γιατί ἔμαθαν τὰ φωνικά σχέδια τῶν Ἰουδαίων. Ἔτσι μιά νύχτα κατέβησαν τὸν Παῦλο ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς Δαμασκού μέσα σ' ἕνα καλάθι.

Ὁ Παῦλος ἐπιστρέφει στή Ἱερουσόλυμα καί προσπαθεῖ νά συναντήσῃ τοὺς μαθητὲς τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ οἱ χριστιανοὶ στή Ἱερουσόλυμα δὲν πιστεύουν στή μεταστροφή του καὶ τὸν φοβοῦνται. Καὶ ὅσο ὁ Παῦλος προσπαθεῖ νά τοὺς συναντήσῃ, τόσο ἐκείνοι τὸν ἀποφεύγουν.

Στὸ τέλος ὁ Βαρνάβας, πού εἶχε πιστῆ γιὰ τὴν ἐλικρίνεια τοῦ Παύλου καὶ τὴ σταθερότητα τῆς πίστεως του, τὸν ἔφερε κοντὰ στοὺς Ἀποστόλους Πέτρο καὶ Ἰωάννη. Ἡ συνάντησις τῶν μεγάλων πρωταγωνιστῶν τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπῆρξε θερμὴ καὶ ἐλικρινῆς. Ὁ Παῦλος διηγήθηκε στοὺς Ἀποστόλους, πῶς εἶδε τὸν Κύριον στὸ δρόμον πρὸς τὴν Λαμασκὸν, τί τοῦ εἶπε καὶ πῶς κήρυξε μὲ θάρρος στὴ Λαμασκὸν καὶ στὴ συναγωγὴν στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

Στὴν Ἱερουσαλήμ ὁ Παῦλος ἄρχισε νά κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον μὲ θάρρος καὶ μὲ ζῆλον. Πότε τὸν βρίσκουμε στὸ ναὸν, πότε στοὺς δρόμους. Ἀναζητεῖ εὐκαιρίες νά διδάξῃ στὸν κόσμον.

Ἡ τόση δραστηριότης τοῦ Παύλου κίνησε τὸ μῖσος τῶν φανατικῶν Ἰουδαίων, τόσο μάλιστα πὺν σκέπτονται νά βροῦν τρόπον, γιὰ νά τὸν θανατώσουν. Τὸ πληροφοροῦντο ὅμως οἱ χριστιανοὶ καὶ τὸν βοήθησαν νά φύγῃ στὴν Καισάρεια καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὴν Ἱερουσόλυμα, τὴ γενέτειρα πόλιν του (πιθανὸν τὸ 41 μ.Χ.).

